

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 példisor egyszeri hirdetése
 30 l. Közlemények sora 80 l.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:
 Eperjes, Fő-u.
 59. szám.
 Telefon-szám: 16.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

A mi tanáraink és ifjúságunk.

Gaál Mózes budapesti főgimn. igazgató, kit a Széchenyi-körben a télen tartott egyik előadása után közönségünk is jól ismer, ez a vérbeli ifjúsági író, mint az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület elnöke a minap a mi tanárságunkról és ifjúságunkról azt mondta: Ma óriási az *erkölcsi kár* az iskolákban. A diákok nagyrészt szülői felügyelet híján vannak, s kint az életben sem látnak olyan példát, hogy erkölcsi érzésük és felfogásuk megtisztuljon és izmosodjék. *A mai diáknemzedék erkölcsi foka nagyon alásüllyedt, mert a felnőttek példája egyenesen kétségbeejtő.* A tanárnak ma lazább erkölcsű fiúkkal és leányokkal van dolga az összes iskolai fokozatokon, mint bármikor, s a nevelés feladatának csak rosszabbul fog megfelelni, ha nagy munkájához még az *anyagi és lelki tépelttség* szörnyű állapota is járul hozzá. Kormányának és vallásfelekezeteknek mindent meg kellene tennie, hogy ez az állapot tanárra és ifjúságra nézve egyaránt jobbra forduljon. Szomorú dolog, amikor a tanárnak látnia kell, hogy egy ifjú, aki alig vette kézhez érettségi bizonyítványát, máris 3-400 koronát keres havonta, szóval annyit, amennyit a tanár

hosszú évek fáradozásai után kap az államtól vagy az egyháztól. Valamirevaló munkás ezer koronát keres havonta, átlag kétszerannyit, mint a tanár, jólehet a társadalom nem várja a munkástól azt a munkát, mint a szellemi munkástól. Ez az eltolódás eredményezte a demoralizációt, a szellemi kultúra mai alásüllyedését. Nem csoda, ha bizonyos levertség, sőt teljes elcsüggedés vett erőt a szellemi munkásokon: papon, tanáron, bírón és köztisztviselőn egyaránt. Nemzeti szempontból Gaál ezt az állapotot egyenesen végzetesnek mondja, mert a szellemi pályákon lévőeknek teljes összeomlását jelenti s az *intelligens Magyarország teljes demoralizációjára* fog vezetni. Teljes erkölestelenségbe kergetik a fejmunkásokat, ha állam és egyház sürgősen nem segít rajtuk.

De hogyan is vezessük ma az erkölcsi szirteken, mélységeken és szakadékokon át mi tanárok azt az ifjúságot, amikor mi magunk az értékek teljes eltolódása és megcsereződése idején itt *Eperjesen*, e nagymúltú magyar Athén-ben is, az *anyagi és idegrendszerbeli válság* stádiumába jutottunk. Hogyan vezessük az igazság megismerésére és kutatására, a szépség szeretetére, a jóság megvalósítására, a lélek harmónikus művelésére, a vagyoni és személyi

biztonság megbecsülésére, az ideálok tisztetetésére, tehát az örökkévaló szellemi értékek szolgálatára és művelésére az ifjúságot, amikor maga körül az anyagi erők vad tombolását s az állami és egyházi rend- és kulturafenntartó és terjesztő osztály pusztulását látja. Tanár és tanítvány egyaránt azt tapasztalja, hogy a *személyiségek* helyett manapság a *dolgok* uralkodnak s az életet az anyagi érdekharc pogánysága irányítja olyanok részéről, akiknek felkapaszkodásától nyelvünk tisztaságát, irodalmunk, művészetünk és erkölcsi élet-felfogásunk nemzeti irányban való fejlődését, sőt a magyar földet kell féltenuünk. Szinte tombol ma körülöttünk az anyagi és erkölcsi romlás vitustánca. Egy rettenetes anyagi és bomlasztó élet- és világfelfogás felszabadított minden alacsony szenvedélyt: pénz- és vagyonvágyat, uzsort, élvét, parvenü-göggöt s a modern mammonizmusnak a társadalmi és állami rend felforgatására vezető egyéb fúriáit! Hát ilyen légkörben lehet-e tanárnál és ifjúságnál egészséges szellemi haladásról és erkölcsi tisztaságról beszélni? S éppen mi tanárok, főleg felekezetiek, vagyunk e pokoli állapotoknak legszánalomraméltóbb áldozatai!! Hát mi lesz annak az egészségtelen folyamatnak, sőt ma már álla-

TÁRCA.

A Táttra.

Szívből köszöntlek kies szülőföldöm
 Köriási, szép gránithegyek!
 Napjaimat bár idegenben töltöm,
 Emlétek kísér ahová megyek.
 A mágnus túje észak felé fordul,
 Jobbra és balra bármint forgatom —
 Vágyam felétek vonz s könnyűm kicsordul,
 Amint a multba száll gondolatom.

Mint gyermekifjú áhitattal tetlen
 Néztem a büszke sziklabércre fel,
 Némán csodáltam és betelt a lelkem
 Szülőföldemnek szépségeivel.
 Sok szép vidéket jártam be azóta,
 De, hajh! szívemhez közel egy se fér
 Közülök, — csak igaz a régi nóta:
 Első szerelmünk vissza-visszatér.

Mi vagy, óh Táttra? Mik e kőbálványok?
 Karyatidok a menybolt falán?
 Vagy földünk őslakói, a titánok
 Oltárt emeltek s romja vagy talán?
 Avagy magad élőlény voltál egykor
 S kővé meredtél átoksúly nyomán? —
 Úgy hat reám az égbenyúló hegység,
 Mint elvarázsolt, néma tartomány.

A képzelet elmém hová ragadja
 Szemléletedre, isteni remek?
 Mesék világa a föld e darabja:
 Magas kőszirtek, mély tengerszemek,
 Örökzöld fenyvesrengeteg homálya,
 Hegyszakadékokban zúgó vízesés...
 Fenségtetek a nagy világ csodálja:
 Mind oly csodás itt, minden oly mesés.

Zordon a Táttra, de bő élet van rajt,
 Erdőiben sok ritka vad tanyáz,
 Kora tavasszal, ha dürrög a nyírfajd,
 Pompás zsákmányra tesz szert a vadász.
 Alant reá vár félénk őzek serge,
 Hatalmas mackó, éhes ordások,
 Fent a magasban fürge lábú zerge,
 S a szirteken fészkelnek a sasok.

Fenn nyár derekán lépsz örökös hóra,
 De bár mind pusztá és minden kopár,
 Ezüstös bársonyt vetett itt el Flóra:
 S kikelt belőle a nemes gyopár.
 Kőtörmelék közt szökdecsl morogva
 S rohan a tisztavízű sebes ér,
 Halak elitje kap mohón horogra:
 A kövi pisztráng és a pénzes pér.

Kedves a Táttra, ha a nap sugára
 Ezüst zománcot bércéire vet,
 Borzalmasan szép, ha ború bejárja,
 Villám cikáz a hegygerinc felett.

Sűrű rajokban ha vonul a felhő
 S zivatarterhes árnya gomolyog.
 Olyan a Táttra, mint egy bájos delnő:
 Szép a haragja, szép ha mosolyog.

„Zordon Kárpátnak vadregényes tája”...
 Csak megcsodált a költőfejdelem,
 De én szeretlek; szívem oltárára
 Mint szent ereklyét képed emelem. [keltem
 Rég volt, mint gyermek, hogy itt jártam,
 Vidám kedvvel hegy-völgyön, halmodon —
 Deres fejemmel oda vágy a lelkem:
 S a régi multat vissza álmodom.

Mikrosz Béla.

Fiumei emlékeimből.

(A karnevál.) Akik mostanában jártak Fiumében, beszélnek, hogy a hushagyókedden rendezni szokott karnevál is már sokat vesztett régi fényéből, pedig az én időmben, ezélt 30-32 évvel, akkora volt ilyenkor ott a fel-fordulás, hogy hetedhétországra vihették a hírét. Farsang utolsó napján, mikor az olasz is bucsut mond a husnak (carne vale), a város tisztára megbolondul. Népünnepélyt rendez és a főutcán, vagyis a korzón, a kora-délutáni órákban felsereglik Fiume egész népessége, ki jelmezben, álarcban, ki mindennapi ruhában, de mindenki az utcán van és incselkednek,

potnak az eredménye hazára és egyházra egyaránt? Mi lesz, ha az anyagi és idegrendszerbeli válság a *mi* erkölcsi erőinket is megtámadja? Ha a tisztviselő amerikázni fog, ha munkáját csak látszatra végzi el; mi lesz, ha a bíró pénzért és ajándékért fogja kiszolgáltatni az igazságot, a tanár a bizonyítványt, a közigazgatás a közrendet, a pap az egyházat, az államférfi a hazát és így tovább? Hát ilyen légkörben nevelődjék és művelődjék ez a fiú vagy leány az eszményi életcélok és feladatok felé!? Nem csoda, ha ebben az érték-összevisszaságban megszedült a feje tanárkarnak és ifjúságnak egyaránt, ha előbbinek erkölcsi akaratenergiája megrokkant s utóbbinak erkölcsi fogékony-sága meglanyhult tanulmányaiban és viselkedésében egyaránt. Lépten-nyomon tapasztalhatjuk azt a tanügy összes fokozatain, mindkét nemű alsóbb és felsőbb ifjúság körében úgy az internátusokban, mint az előadásokon, sőt az utcákon és a sétatereken.

Szomorú látvány, szörnyű állapot és rettenetes kilátások a jövőre, pedig hát úgy tanultuk, tanítottuk és tudtunk eddig-él, hogy „minden nemzetnek támasza, talpköve a tiszta erkölcs”, amelynek terjesztésére és fejlesztésére mi tanárok az ifjúság körében maholnap képtelenné válunk! Vétót és megálljt kell kiáltanunk ezeknek az állapotoknak, mert ellenesetben az utcai szucilizmusra és muszka bolsevikizmusra vezetnek államban, egyházban, és Nietzsche jóslata beteljesül a régi erkölcsi táblák összetöréséről és eljutunk túl az erkölcsök határán. Akkor pedig finis Hungaria s beáll a khaosz, az anarchia, a tohuwabohu, a teljes összevisszaság állapota! Azért — míg még nem késő — : videant consules!!

veszködnek az emberek és csapnak olyan zenebonát, mely meghalad minden képzeletet.

Az utcán nyüzsgő tömeg chaotikus összevisszaságban mint az ár hömpölyög, hullámszik ide-oda és valami fékevesztett, vad érzés lesz urrá mindeneken. Káprázatos, mozgalmas keret ez, melynek találó kifestésére minden szín csak halavány árnyalat. Itt és most intéződnék el azok a különféle magán- és közügyek, amiket tulajdonosaik másképp nem mernek, vagy nem tudnak megvitatni. A szerelmes szeladon azon felelőtlen itt szeretkezik, itt találkozik álarc alá bujt ideáljával, akitől máskülönben talán oly messzire esik mint Ég a Földtől. Ki törődik most velük? Az álarc mindent eltakar, máma minden szabad! Itt és most kritizálják meg a közélet szereplőit, az előkelőket is. A legkiméletlenebb szottizokat csapdossák az emberek fejéhez, amin ma csak nevetni szabad. Itt láttam egyszer egy Dummer Augustnak öltözött suhancot, aki valami végtelenül ostoba nagyképűsködéssel lépkedett a tömegben, a hátán viselt ezzel a rövidke felirással: „Ó”. Mindenki tudta, hogy kiról van szó (Z. Ágoston, a kor-

A rettenetes árdragítás megállításával biztosítsuk a szellemi munkások megélhetését, illetve állítsuk vissza régi fenségükbe a szellemi értékeket s az azok művelését eszközölő munkások erkölcsi tekintélyét. Könyörtelenül lakoljanak azok, akik e tisztulási életfolyamat megvalósításának útjában állanak s erkölcsi életfelfogásunk és rendünk önző felforgatásából élnek, táplálkoznak, sőt meggazdagodnak. És itt senkivel kivételt ne tegyünk, legyen az mágnás, paraszt, kofa vagy kereskedő, mert elég volna már e válságos anyagi és erkölcsi állapotokból, főleg az általános tapasztalható szellemi csődből. Ez legyen állam és egyház, egyén és társadalom részéről frontmögötti mai hadviselésünk. Ki kell zárunk minden téren a tisztességtelen lánckereskedelmet, meg kell tisztítanunk a belső anyagi és szellemi állapotokat, belülről kell megalapoznunk és megépítenünk a magyar hazát, — annak külső területi épségét az ország határain álló eleven sövény fogja megvédeni és számunkra biztosítani. Úgy legyen!

Dr. Szilávik Mátyás.

Ügyvédek katonai szolgálata.

A vidéki kamarák köréből tudvalevően mozgalom indult ki, amely a hadbavonult ügyvédek helyzetének javítását célozta olyképpen, hogy a kamarák országos szövetsége az összes vidéki kamarák határozata értelmében írjon át az igazságügyminiszterhez és kérje tőle a katonai szolgálatot teljesítő ügyvédek *szabadságolását* azzal, hogy ezek helyére *ötven évesnél fiatalabb, alkalmatlan és felmentett ügyvédek* vonulhassanak be a hadügyi kormányzat.

Ezzel a kérdéssel foglalkozott az eperjesi ügyvédi kamara választmánya is június 25-iki ülésében s a szegedi ügyvédi kamara felterjesztésével ellenkező határozatot hozott.

mányzó), de még csak ügyet se vetettek rája. Így csufoltak, gunyoltak ki minket, magyarokat is. Ki törődött most velük? Máma minden szabad, máma bolondok napja van.

A rugalmas erővel mozgó e tömegben a tolongás egyre veszélyesebb lesz, de ime, a huncutkodó Bajazzók és Pulcsinellók közé most egy másfajta attrakció furakodik, mely újabb, még elevebb kavargást vált ki az emberekből. Uri fogatok jelennek meg a színen és lassu tempóban haladnak az utcán fölfelé és egy szomszédos másik utcán lefelé. A hintókban hölgyek, urak foglalnak helyet, minden csupa virág és pántlika, sőt még a lovak is jellemzően, azaz bokrétaza vannak és megindul a várva várt confettidobálás, amit, t. i. ezt a valami gyurmából való színes kis göböcskéket, ezen a napon a boltokban vékaszámra mérnek és ha a komédiának vége van, a város külön munkásokat fogad, akik e szemetet, a confettit, az utcáról fellapátolják és eltakarítják. Dobálják, szórják a confettit, a hölgyeknek persze selyem-cukorka járja, ámde az uraknak, pláne a vetélytársnak, a telimarék confetti sokszor oly len-

A következőkben közöljük a határozatot s az indokolás lényeges részeit:

Az eperjesi ügyvédi kamara a szegedi ügyvédi kamara felterjesztését közölt alakjában az ügyvédség érdekeinek megvédésére alkalmasnak nem találja, hanem ellenkezőleg a kar érdekeire sérelmesnek, a felterjesztéshez maga részéről hozzá nem járul, hanem az ellen állást foglal és erről a társ kamarákat jelen határozat megküldésével értesíti.

A szegedi ügyvédi kamara felterjesztése egyrészt az irányban tesz javaslatot, hogy a legalább három év óta katonai szolgálatot teljesítő ügyvédek 8–12 hónapra szabadságoltassanak, másrészt, hogy a segédszolgálatos ügyvédek a felmentettek és az alkalmatlanoknak katonai szolgálatra való behívásával felváltassanak.

Az „egyenlő elbánás” elve megköveteli, hogy a frontszolgálatot teljesítők is ugyanazon elbánásban részesüljenek, mint a segédszolgálatosok. Ha az „egyenlő elbánás” elvi álláspontjára helyezkedünk, miért szabadságoltassanak csak a frontszolgálatot teljesítők 8–12 óra, a segédszolgálatosok pedig — az alkalmatlan kartársak súlyos sérelmével — teljesen elbocsátassanak? Hiszen a frontszolgálatot teljesítőt sokkal súlyosabban érinti a háború fáradalma, annak — existenciájának feláldozásán kívül — a keserves testi és lelki gyötrelmekből sokkal több jut ki, mint a szerencsésebb beosztású segédszolgálatosnak, több joga is volna tehát az elbocsátáshoz, mint amannak.

A 4 év óta dúló háború az ügyvédek ezreinek létét tette tönkre, existenciájukat elvesztették és ha ma, a háború forogtagában haza is térnek, új existenciát alapítani csak a béke beálltával lehetséges. A felterjesztést ellenben a végcél el nem érő megoldásért áldozatul akarja dobni a felmentett és alkalmatlan ügyvédeknek létét. Mert nyilvánvaló, hogy az alkalmatlan ügyvédre, kit katonai szolgálatra kicserélés végett behívunk, ugyanazon sors vár, mint már hadbavonult kollégájára. Irodáját bezárni kénytelen, ügyfeleit elveszti és közlegényi zsoldból megélni nem tudván, esetleges kis vagyonát felemészti.

Nem kari érdek tehát, de sőt súlyos sérelem

dülettel vágódik az arcába, hogy akár belevakulhat. Késő, sötét este lesz, mire a tömeg oszladozni kezd és igen sokan azon lerongyolódva, verve, véresen kerülnek ki a nagy hajcihőből, ahol ha meg is rakták őket, nem baj, nagyszerű volt, hogy a kakas csipné meg!

Egy ilyen menetben láttam egyszer fiatal-ságának teljes gyönyörűségében ragyogó egykori trónörökösnénket, Stefániát is, ki Abbáziából, 2–3 udvari fogattal rándult át Fiuméba és szintén résztvett a karneválban. Az udvari kocsik fényesen voltak díszítve, még a kerekek küllői is csupa virág volt és a bakon, a kocsis mellett, valami heroldféle ember ült, aki zászlós, hosszú kürtjén mindig tutult, hogy a lovak elől térjenek ki. Stefánia az egyik kocsiiban egy udvarhölgygyel foglalt helyet és szemben vele valami előkelőség, egy ur ült. A többi kocsiiban is udvari személyek, urak és hölgyek voltak. Persze, megjelenésükkel nagy feltűnést keltettek, a fékvészített közönség egy pillanatra megtorpant, tisztességtudóan viselkedett és élénken evvívázott a leendő szépséges királynénak... Én, egy fiatal hadnagy barátommal

MEGNYILT a legválogatottabb irodalmi művekből összeállított, teljesen új nagy **KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!**

NÉMETH JENŐ
könyv-, papir- és zeneműkereskedése,
díszműárúk és fényképészeti kellékek
nagy raktára

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

a karra,
mát még

Kétsz
hadbavo
tásának
de nem
existáló
tönkre
szaporit
vonultak
sok elbo
felmente
lése mel

Segé
mányban
pedig ol
is mind
inkább sz
dön a se
gálatnak
ságotatn
ságok az
létszám
nyugodt
jelül ar
nagyon
nem ann
ezreinek
keleti fro
vesebb s
rész az C
de más
szerezhete

És ok
írni, m
kel vége
cserélés
oly állás
ittho ma
gyarat, r
folytathat
esetleg te
a kicserél
az ügyvé
osztály k

szintén a
hogyan ép
mikor az
tunk a F
mosolyog
kocsi má
még vissz
kép integ
No, nekü
dába és
finomabb
Jaj, már
Illik-e?...
a szépség
másba ak
bátorított,
és az első
elé, de a
ölébe, a v
és ő? Ó
mondogat
Jaj, Istenk

De azt
ezt észrev
és csakúg
hogyan mir
hát szinte
már a me
és kezdte
arcbá do
dicsősége
kacagva,

a karra, az ügyvédek tökrement ezreinek számát még újabb ezrekkel szaporítani!

Kétségtelenül kötelessége a kamaráknak a hadbavonultak szabadságolását vagy elbocsátásának ügyét minden lehető módon felkarolni, de nem akként, hogy azzal a még véletlenül exisztáló ügyvédek újabb ezreinek létét tegyék tönkre és a már tönkrement ügyvédek számát szaporítsák. Kérlemeznek a kamarák a hadbavonultak szabadságolását és a segédszolgálatosok elbocsátását, de feltétel nélkül, és nem a felmentettek és alkalmatlanokkal való kicserélése mellett!

Segédszolgálatos ügyvéd a legénységi állományban nincs több, mint 1500 ember, ez pedig oly csekély szám, hogy azok elbocsátása is minden kicserélés nélkül kérhető, annál inkább szabadságolásuk, különösen most, amidőn a segédszolgálatosok havonként felülvizsgálatnak és a kevésbé hasznavehető szabadságoltatnak, és amidőn a katonai parancsnokságok az alkalmatlanok behívásánál csak a kért létszám $\frac{1}{3}$ részét kapván meg, abba beleenyogdák, a kiegészítést nem kérték, világos jelül annak, hogy a segédszolgálatosokra nagyon égető szükség nincs is, legalább is nem annyira, hogy ezért az ügyvédek újabb ezreinek exisztenciáját áldozzuk fel. Hiszen a keleti front felszabadulásával egyrészt sokkal kevesebb segédszolgálatosra is van szükség, másrészt az Oroszországból visszatérő nem ügyvéd, de más állásúak közül elegendő pótlás lesz szerezhető.

És okvetlenül szükséges-e, hogy egyszerű írnoki, másolási munkát okleveles ügyvédekkel végeztessenek!? És ha már mindenáron kicserélésre van szükség, történjék a kicserélés oly állású hadköteles felmentettekkel, kiknek itthonmaradt neje, alkalmazottja, megbízottja gyárát, mesterségét, kereskedését, gazdaságát folytathatja, a háborús esélyek mellett még esetleg tetemes haszon mellett, és vétessék ki a kicserélés alól feltétlenül és hangsúlyozottan az ügyvédi kar, mely minden más társadalmi osztály között a legtöbbet vesztett és áldozott.

□□□

szintén a sokodalomban szorongtam és valahogyan éppen Stefánia kocsijához sodródtunk, mikor az mellettünk elhaladt. Nagyot szalutáltunk a Fenségnek, ki azt kegyesen fogadta és mosolyogva bolyingatót felénk, sőt, mikor a kocsi már elhaladt, a mellette ült udvarhölgy még vissza is fordult és kézzel-szemmel, mindenkép integetett, hogy dobáljuk meg Stefániát!... No, nekünk se kellett több!... Be a cukrászdába és teli a zsebeket a legszebbel, a legfinomabbal! Aztán ki, ki a legjobb helyre!... Jaj, már jön, már jönnek!... De szabad-e? Illik-e?... Szinte remegtünk. De tekintetünk azzal a szépséges udvarhölgyével már megint egymásba akadt és mert az ismét csak integetett, bátorított, hát mi is neki duráltuk magunkat és az első marékkal a Fenségnek csak a lábai elé, de a másikkal, a harmadikkal már az ölébe, a vállára, mindenére hintettük a cukorkát és ő? Ő csak nevetett, kacagott és boldogan mondogatta, hogy: Danke, danke! Ich danke!... Jaj, Istenkém, de szép volt!

De aztán mi lett ebből! Mikor a közönség ezt észrevette, szintén a kocsihoz furta magát és csakúgy öntötte a cukrot a hintókba, annyira, hogy mire azok még egyet fordultak volna, hát szinte színültig teltek bonbonokkal. Sőt, már a mob (a muleria) is beleszólt az ügybe és kezdte a hölgyeket confettivel és hozzá még arcba dobálni, mire ezek is megelégték a dicsőséget és pajkos, csilingelő víg nevetéssel, kacagva, vissza Abbáziába hajtottak...

Lamos József.

SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör negyvenéves jubileuma. A Kör negyvenéves jubileuma alkalmából a már közölteken kívül nagyon melegen, bensőségesen üdvözölte özv. *Xántus* Jánosné *Doleschall* Gabriella Temesvárról, aki a Kör megalakulása után, a 70-es évek végén nagy sikerrel szerepelt szép énekével a Széchenyi-kör hangversenyén.

Dr. *Horváth* Géza, a Múzeumok és Könyvtárak országos h. főfelügyelője az alábbi levéllel üdvözölte a Kört: „Minthogy a vasúti forgalmat fenyegető zavarok miatt Eperjesre nem utazhatunk, legyen szabad a Múzeumok és Könyvtárak orsz. főfelügyelője legőszintébb szerencsekívánatait ezúton tolmácsolni. A Múzeumok és Könyvtárak országos főfelügyelője a 40-éves jubileum alkalmából melegen üdvözli az Eperjesi Széchenyi-kört és szívből óhajtja, hogy a nagyérdemű Kör ezentúl is az eddigi sikerrel és eredménytel munkálkodjék a nemzeti köznevelődés terjesztésében.“

A meleg üdvözlésekért ezúton is hálás köszönetet mond a Kör elnöksége.

HIREK.

Kitüntetések a 67. gy.-ezredben. A király megparancsolta, hogy az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül újólga a legfelsőbb dicséző elismerés tudtul adassék, a kardok egyidejű adományozása mellett *Pálesch* Árpád tart. hadnagynak, a kardok nélkül dr. *Bozsán* Jenő tart. főorvosnak, kardokkal (először) *Elek* László tényleges hadnagynak. Az I. oszt. vitézségi érmet kapta *Hamornik* Adalbert tart. hadnagy, a koronás vas érdemkeresztet *Fekete* Sándor számvevő altiszt és a vas érdemkeresztet a következő gyalogosok: *Baczur* János Pálfalu, *Csanda* János Tenyő, *Dzuro* György Szepesváralja, *Fazekas* József Komlótótfalu, *Gliba* Jenő Nyírpince, *Irsai* János Kula, *Kiss* Imre Kisújszállás, *Miskovszky* József Poprád, *Rohaly* János Erdővágás, *Székely* Mihály Kisvajszló.

Doktorrá-avatás. A budapesti m. kir. tudományegyetem rektora az egyetemi tanács jún. 26-iki ülésén *Lukovich* Aladárt, az Országos Magyar Földbérő Egyesület igazgatóját s a MAGYAR FÖLDBÉRLŐK LAPJA főszerkesztőjét az államtudományok doktorává avatta.

Találkozóra jöttek össze mult hó 28-ikán városunkban öten azok közül, akik ezelőtt 35 évvel Kollégiumunk főgimnáziumában érettségi vizsgát tettek. A megjelentek névsora a következő: *Okályi* Adolf pozsonyi ev. lelkész, dr. *Rajner* Béla budapesti ügyvéd, br. *Uslar-Gleichen* Ottó demétei nagybirtokos, dr. *Windt* Artur kisszebeni ügyvéd és *Kolosy* Béla pozsonyi erdőtanácsos. Egyetlen még élő tanárunkat, *Ludmann* Ottót ebédre is meghívták, elhunyt tanáraink: *Herfurth* J., dr. *Vandrák* A., *Hazslinszky* Fr. és *Flórián* J. sírját megkoszorúzták s a konviktusra 200 koronát adakoztak. Kedélyes összejövetelüket a Fekete Sas szállójában tartották. Szép jele a hálás és kegyeletes emlékezésnek nagymúltú főiskolánkról e mai szomorú időben! E találkozót 5 év múlva újból megismétlik.

Hymen. *Gross* József kellemesi szeszgyárvezető eljegyezte *Schwarz* Zsenkát Eperjesről.

Halálozások. Nádaskai *Nádaskay* Miklós tartalékos honvédfőhadnagy, városunk szülöttje, orosz fogságban szerzett betegségében június 24-ikén 43-éves korában meghalt. Családja ideiglenesen a miskolci sírkertben helyezte örök nyugalomra.

Dr. *Kapp* Jakabné, Selmech-Bélabánya törvényhatósági tisztii főorvosának neje június 27-ikén Csízfürdőben elhunyt s teteme június 30-ikán Selmechbányán, a családi sírboltban

elhelyezve lett. Dr. Müller Bertalan eperjesi ügyvéd neje az elhunytban édesanyját gyászolja.

Bornemisza Ádám cs. és kir. kamarás, nyug. főispán neje szül. *Matavovszky* Ervin Bártfafürdőn június 28-ikán, életének 73., házasságának 42. évében elhunyt. Az áldásos életű, fennkölt szellemű úriasszony elhunyt széles körben mély és igaz részvétet keltett.

A M. Kárpátgyesület eperjesi osztálya július 10-ikén, szerdán d. u. 6 órakor a Széchenyi-kör olvasótermében választmányi gyűlést tart, amelyre a választmány tagjait ezúton meghívja az elnökség. A választmányi gyűlés főtárgyai: Az államsegély felhasználása és az egyesület szervezőbizottságának körirata. Az osztály elnöksége egyúttal arról értesíti azokat az egyesületi tagokat, akik a TÚRISTASÁG ÉS ALPINIZMUST eddig nem kaphatták, hogy ez a folyóirat július 1-jétől visszamenőleg nekik is jární fog, ha az eddigi 4-koronás tagsági díjat 10 koronára kiegészítik; a 6 koronányi pótlás az osztály központi irodájában (Pálesch drogériájában) lehetőleg július 15-ikéig befizetendő.

Modern kölcsonkönyvtár. A könyvirodalom legújabb termékei a *Stehr*-féle könyvkereskedésben *kölcsonbe* kaphatók.

Helyreigazítás. *Ferdinkó* Géza századostól Corabiából (Románia) levél érkezett lapunk címére, melyben tévesnek mondja lapunk egyik számában a „katonai kinevezések“ rovatában leközölt hírt, hogy a király őt őrnaggyá léptette elő. „Sajnos, ez nem történt meg — írja —, mert még elég messze állok ezen rang elnyerésétől“. Lapunk június 2-iki számában tényleg megjelent e hír, melyet ezennel mint tévest helyreigazítunk s megcáfolunk. Most már utólag nem áll módunkban megállapítani, mely forrásból került a félremagyarázásra okot adható, hamis adat lapunkba.

Kuglizótársaskörünk mult hó 28-ikán tartotta ismert eperjesi helyiségében szokásos évi közgyűlést, amelyen elnöknek egyhangulag újból *Klejnér* Gy., alelnöknek dr. *Kelemen* B., pénztárosnak *Gubcsó* Gy., ügyésznek dr. *Dobay* Zs., jegyzőnek *Szabó* G. és a kerthelyiség gondozójának, szintén egyhangulag dr. *Szlávik* M. választott.

Cséplési idényre gép- és hengerolajat, *Tovotta-kenőcsöt* és valódi *gyantát* ajánl *Luchs* vasüzlet.

Tanárköri gyűlés. Az Eperjesi Tanári Kör június végén Kisszebenben gyűlést tartott dr. *Wallentínyi* Samu elnökle mellett. Az elnöki üdvözlés és bejelentések után *Perényi* Vilmos számolt be érdekesen és világosan a budapesti országos tanári kongresszus lefolyásáról, eredményéről; *Kökény* Ferenc pedig nagyon értékes, gondolatokban gazdag előadásban fejtette ki, hogyan lehetne és kellene a magyar tanár tekintélyét emelni a társadalomban. Dr. *Janicsék* József indítványára a gyűlés melegen üdvözölte dr. *Wallentínyi* Samu elnököt abból az alkalmából, hogy egyhangulag a Kollégium igazgatójává választották őt. Gyűlés után a tagok kirándultak a Kénfürdőre s kellemes órákat töltöttek ott a kisszebeni kartársak vendégszerető körében.

A Magyarországi Kárpátgyesület választmányi gyűlése. A Magyarországi Kárpátgyesület központi választmánya gróf *Teleky* Sándor v. b. t. t. elnökle alatt június 27-ikén Poprádon igen látogatott gyűlést tartott. *Fischer* Miklós ügyvivő-alelnök a központi választmány nevében betérjesztette az egyesület 1917. évi zárszámadását. Az egyesület bevétele volt 1917-ben 27,783-28, kiadása 20,871-57, pénztári maradvány tehát 6911-71 kor. Az egyesületi alapítványok és alapok összege 38,696-63 kor. *Marcsék* Andor központi titkár bemutatta a branyiszközi, eperjesi, gömöri, iglói, keleti Kárpátok, lőcsei és zólyomgyepei osztályok, valamint a múzeumi bizottságnak 1917. évi jelentéseit, zárszámadásait és költségelőirányzatait, melyek mind tudomásul vétettek. Örvendetes tudomásul szolgált, hogy a legutolsó választmányi gyűlés óta több új osztály alakult, még pedig a Fáttra-osztály *Ruttkán* 84 taggal, a felsőtrencsényi osztály *Zsolnán* 160 taggal, a tátraaljai osztály *Pop-*

NŐ

beskedése, kellékek

on 2-26.

rádon 151 taggal és a több év óta nem működött lipői osztály Liptószentmiklóson 250 (90 lipószentmiklósi és 160 rózsahegy) taggal. A földművelésügyi minisztérium által engedélyezett 15,000 kor. államsegélyt akként osztotta fel a választmány, hogy abból 10,000 kor. a központnak, 5000 kor. pedig az osztályoknak fog jutni a meglévő utak, menházak stb. sürgős javítására, tatarozására. A tátraaljai osztály 1000 kor., az eperjesi osztály 500 kor., a gömöri osztály 500 kor. és a siosztály 200 koronát kap. Nagy vita keletkezett a TÜRISTASÁG ÉS ALPINIZMUS című folyóirat ügyénél, melyet az előrehaladott időre való tekintettel nem is lehetett elintézni. A választmány úgy határozott, hogy ezt, valamint a tárgysorozaton szereplő többi pontot a július hónapban tartandó választmányi gyűlésen fogja tárgyalni.

Jóteknycélú kabaré Sóvárt. A Sóvári Állami Tisztviselők Köre nagyon sikerült kabarét rendezett június 29-ikén. A műsor nagyon változatos és élénk volt, az egyes szereplők sok jelét adták művészi hajlamuknak, tehetségüknek. *Kriszta* Ilus zongorajátékában határozott tehetség, nagy technikai ügyesség nyilvánult meg, *Várjon Géza* meleg hangon, mély érzéssel, tisztán énekelt, *Szeckay Valika* nagyon alkalmazkodó, ügyes zongorakísérőnek bizonyult, *Tretán Baby* bájos jelenség volt, amikor temperamentumosan, nagy gráciával táncolt, mint műkedvelő színi alakító is nagyon ügyesnek bizonyult. Csak elismeréssel szólhatunk *Zacovics Sárika*, *Draskovich Ica*, *Kriszta Ilus*, *Zsigmond Irénke* szerepléséről, akik az előadott tréfás jelenetekben, monológokban rendkívül ügyesen játszottak, alakítottak, a színpadon ügyesen és biztosan mozogtak, sok kedves és kellemes percet szerezve a nézőknek; a sikerhez nagyban hozzájárultak a rutinizott férfin szereplők: *Koller Dezső*, *Várjon Géza*, *Dobránszky Ede*, *Barok Imre*. *Szeckay László* hegedűjátéka sok szép reményre jogosít, sok benne az érzés, a melegség; kellő gyakorlással, elmélyedéssel sokra viheti. A kabarén *Barok Imre* konferált, szellemes ötleteivel, mókáival sok derült percet szerezve a hálás publikumnak.

MULATTATÓ.

Apró történetek.

Boldogult jó királyunk 1851-iki magyarországi útjáról közreadtam nemrég e rovatunkban néhány apróságot, de még egy-kettő bennszorult a tollamban. Itt adom őket.

Amikor öfelsége Alsókubinban járt, a vármegyei tisztviselők kellő alattvalói hódolattal fogadták. A főnök beszédje végén felharsant az *éljen*. Az éljenzésbe belevegült azonban egy hangos *evviva* is. Egy díjnoké volt a disszonans hang. Grünne tábornoknak feltűnt ez a különvélemény s csodálkozott azon, hogy Árvavármegyében olasz szót hall. Ki is kérdezte a beamtereket, vajjon az illető evvivázó olasz-e? Sült lipői tót biz az, volt a felelet. — De hát akkor legalább Olaszországban tartózkodott valaha? — Nem mozdult az Magyarországból. Der Esel! — volt a Grünne nem igen hízelgő véleménye a díjnok úrról.

Trencsénvármegye is kitett magáért s nagy ünnepeltetéssel fogadta a fiatal uralkodót. Itt is több adomaszerű történet kering róla. Utaztában egyszer P. gróf falusi kastélyába szállt a király és kísérete. A gróf, ki hadilábon állt a német idiomával, ekként magyarázta — már nem tudom magának a királynak-e, vagy Grünne grófnak — az elszállásolás mikéntjét, hogy t. i. az emelet a királynak van fenntartva, az alsó traktus meg a kíséreté: Obere Stock für Majestät, untere für *Gsindl*. Mikor meg a király a megye klimáját tudakolta tőle, állítólag azt a dodonai feleletet adta: Donke Majestät, ist-monchmal warm, monchmal kalt.

Amikor a megyei hivatalokat látogatta a király, a jó öreg K. nagy zavarában mindent félreértett s komikus feleleteket adott. A többi között a gyámi nyilvántartó kérdése került szőnyegre, K. meg úgy értette, hogy a gyertyatartóiról kérdezősködnek s váltig csak ezekről beszélt. Két gyertyatartóm van — mondta. De K. bácsi, nem arról van szó, hanem a gyámi nyilvántartóról. — Dejszen mondom, hogy két gyertyatartóm van s kézzelfoghatólag bizonyította is állítását.

Ugyanarról az úriemberről beszél a hagyomány, de már nem a király látogatásával kapcsolatban, hanem a magyar szabadságharc idejéből a következő kis történetet. A trencsényi nemzetőrökkel K. is hadbavonult az osztrák armádia ellen. De hát, mi tagadás, Simunich tábornok közeledtére a fegyelmetlen nemzetőrök kénytelenek voltak hátrálni s egy gázlón a Vág folyón átkelve, a másik parton állapodtak meg. A régi nemességére sokat tartó K. úgy fogta fel a dolgot, hogy az egész ribillió a köznép érdekében történik, akit a liberális Kossuth az alkotmány sáncaiba fel akart venni, megfosztva a nemességet kiváltságaitól. Fel is pattant elkeseredésében, mondván: „Az ördög látott ilyet, ezért a nyomorult parasztságért kell ontam nemesi véretem?” Egy zsellérsorban levő nemzetőr közbeszólt erre — a körülállók nagy gaudiumára: Dejszen a tekintetes úr nem a véretem ontja, hanem a vizet.

S csakugyan nemes, nemzeti és vitézlő K. uram a Vág vizét öntögette ki csizmájából, mely a gázlón való átkelésnél beleömlött.

M...sz.

MOZGÓKÉPSZINHÁZAK MŰSORA.

OLYMPIA:

Szombaton Bródy Sándor színműve: *A tanítónő*, 4 felv., Berky Lili és Várkonyi Mihály felléptével. *A férjfogás*, vígjáték-száger 3 felv.

Vasárnap: *Szivek lovagja*, vígjáték-száger 3 felv., Waldemar Psylander, Else Fröhlich és Oscar Stribolt felléptével. *Argobast ereje*, dráma 5 felvonásban, Alwin Neuss felléptével.

URÁNIA:

Kedden: *Rafaella*, dráma 4 felv., Erna Morena felléptével. *Nők barátja*, vígjáték 4 felv.

Csütörtökön Nick Fantom filmje: *A 7-es számú szoba*, detektív-száger 4 felvonásban.

Vasárnap Maria Orska felleptével: *A sötétség hercegnője*, dráma 4 felvonásban. *Három a kislány*, vígjáték-száger.

Az előadások kezdete hétköznap és vasár- s ünnepnap 5, 7 és 9 órákor.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében. Telefon 63. szám.

Előközületben: *A nemes paraszt*, Hella Moya felléptével.

VASÚTI MENETREND.

Kassa felé:

Eperjes város	ind. 7 ⁴¹	—	—	2 ⁰²	9 ⁴⁷
Eperjes	ind. 7 ⁵⁵	10 ⁵⁰	12 ⁰³	2 ²⁸	10 ²⁵
Abos	érk. 8 ²⁶	11 ²⁰	12 ²⁶	2 ⁵⁹	10 ⁵¹
Abos	ind. 8 ⁵⁷	11 ²³	12 ³²	3 ⁴³	10 ⁵³
Kassa	érk. 9 ²⁵	11 ⁴⁵	1 ⁰⁷	4 ⁰⁹	11 ²⁰

Kassáról:

Kassa	ind. 4 ²⁵	12 ³⁷	2 ⁵⁶	4 ²⁵	7 ⁴⁵
Abos	érk. 5 ²²	1 ¹³	3 ¹⁴	4 ⁵³	8 ¹⁸
Abos	ind. 5 ²⁴	1 ¹⁵	4 ⁰⁴	5 ¹²	8 ²⁵
Eperjes	érk. 5 ⁵⁵	1 ⁴⁰	4 ⁴³	5 ⁴⁰	9 ⁰³
Eperjes város	érk. 6 ²⁰	2 ¹⁵	—	—	9 ²⁵

Orló felé:

Eperjes	ind. 6 ¹⁵	2 ¹⁰	9 ²⁰
Orló	érk. 8 ²³	4 ¹⁰	11 ²⁷

Orlóról:

Orló	ind. 5 ³⁵	12 ⁰⁰	8 ⁰⁰
Eperjes	érk. 7 ⁴⁵	2 ⁰⁵	9 ⁵⁰

Szepesség felé:

Eperjes város	ind. —	—	2 ⁰²	2 ⁰²	—
Eperjes	ind. —	10 ⁵⁰	2 ²⁸	2 ²⁸	—
Abos	érk. —	11 ²⁰	2 ⁵⁹	2 ⁵⁹	—
Abos	ind. 4 ³¹	12 ⁴⁶	3 ¹⁵	3 ³⁸	8 ⁰⁰
Poprádfelka	érk. 7 ²⁶	2 ⁵¹	5 ¹²	6 ³²	11 ³⁰

Szepességéről:

Poprádfelka	ind. 8 ⁴⁷	10 ⁵⁰	3 ¹⁵	7 ¹⁷	—
Abos	érk. 11 ³²	12 ⁴⁵	5 ⁰⁶	10 ²⁷	—
Abos	ind. 1 ¹⁵	1 ¹⁵	5 ¹²	—	—
Eperjes	érk. 1 ⁴⁰	1 ⁴⁰	5 ⁴⁰	—	—
Eperjes város	érk. 2 ¹⁵	2 ¹⁵	—	—	—

Bártfa felé:

Eperjes	ind. 6 ²⁵	—	2 ²⁵	—	5 ⁰⁵
Bártfa	érk. 8 ⁵⁹	—	4 ²⁵	—	7 ¹⁵

Bártfáról:

Bártfa	ind. 5 ⁴⁵	—	9 ³⁰	—	6 ⁰⁵
Eperjes	érk. 7 ³⁴	—	11 ³⁵	—	8 ⁴⁰

Felelős szerkesztő:
dr. Rosenberg Teofil.

Kiadótulajdonos:
dr. Koós István.

Gépirónó

ügyné irodában azonnal alkalmazást találhat.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A VIII. hadikölcsönre

minden befizetés nélkül jegyezhet, de mégis élvezni annak kamatait, ha

a „Berlini Viktoriá“-nál

páratlanul olcsó és kedvező életbiztosítást köt és csupán a biztosítási díjakat fizeti.

Példa: 30-éves egyén 20 évre szóló biztosítást köt 10,000 K-ra, melynek kezdő évi díja

509 K, 3% díjesökkenés mellett az összteljesítmény K 6400—

A 10,000 K hadikölcsönt a Viktoria a biztosított részére megvásárolja s neki javára írja: az 5% kölcsönkamat levonása után felmaradó és 4% kamatos

kamattal gyümölcsöző kamatok 20 év alatt K 2724-69

Jegyzési jutalék „ 50—

Névérték és kibocsátási ár „ 850— „ 3624-69

A 10,000 K hadikölcsön emélfogva kerül K 2775-31

Korábbi elhalálozás esetén a kedvezményezettnek kiadjuk azonnal a 10,000 K hadikölcsönkötvényt kamatokkal és bonifikációkkal együtt.

Képviselő: Székely Adolf Eperjes, Kerényi-u. 6.

Épülettervezéseket, előmér

és költségvetések szerkesztését, régi épületek átala-

kítási tervezését és helyszínrajzi felvételek készí-

tését elvállalja **RUBY FERENC** építész, Tótsóvár.

„SIGORIN“

csodagyorsasággal írta

a poloskát.

Mintaüveg 4 K. Nagy üveg 16 K.

1 darab fecskendő 2 K. — Kapható:

minden gyógyszerárban, drogériában

és fűszerkereskedésben. Budapesten

Török-gyógyszertár, Király-utca 12.

Magyarországi egyedárúsító:

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM“-KENŐCS.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pe-

csétes, dr. Flesch-féle kérjük. Próbátégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 12 kor.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: dr. Flesch É.

„Korona“-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!